

	Titel nota	Toelichting	Datum
1	Nota verzending	Nota verzending Kamerbrief	31 augustus 2022
2	Nota aanbidding MR	Nota bij de aanbidding van de Kamerbrief aan de MR	30 augustus 2022
3	Nota Kamerbrief arbeidsmarkt kinderopvang	Nota bij tweede concept versie van de Kamerbrief over de aanpak van personeelstekorten in de kinderopvang	21 augustus 2022
4	Verdere invulling vervolgtraject na evaluatie IKK	Nota vervolgtraject, met eerste concrete voorstellen voor mogelijke aanpassingen van kwaliteitseisen op de korte termijn	14 juli 2022
5	Kamerbrief en Kamervragen over aanpak personeelstekorten in de kinderopvang	Nota bij eerste concept versie van de Kamerbrief over de aanpak van personeelstekorten in de kinderopvang	23 juni 2022
6	Nota Wijziging Regeling Wet Kinderopvang in verband met verlenging verruiming inzet BIO	Nota ter ondertekening van de Wijziging van de Regeling Wet Kinderopvang i.v.m. verlenging verruiming inzet beroepskrachten in opleiding.	19 juni 2022
7	Maatregel verruiming formatieve inzetbaarheid beroepskrachten in opleiding	Nota met voorstel voor verlenging van de maatregel voor verruimde inzet van beroepskrachten in opleiding. Inclusief beantwoording vragen van minister bij de nota	30 mei 2022

TER BESLISSING

Aan

Minister van SZW

nota

Verzending Kamerbrief aanpak personeelstekort in de
kinderopvang

Datum

31 augustus 2022

Aanleiding

De Kamerbrief aanpak personeelstekort in de kinderopvang staat op de agenda van de MR van 2 september. U ontvangt deze nota op het moment dat die MR al geweest is.

Deadline: 5 september i.v.m. verzending brief.

Uiterlijk bij

2 september 2022

Geadviseerd besluit

- Wij adviseren u akkoord te gaan met verzending van de brief naar de Tweede Kamer en deze te ondertekenen.
- In het kader van actieve openbaarmaking adviseren we u akkoord te gaan met openbaarmaking van de relevante beslisnota's voor deze Kamerbrief. Deze treft u in bijlage 2. Met WBJA is afstemming geweest over de te lakken passages.

Bijlage(n)

2

Kernpunten

- Woensdag 31 augustus heeft u de Kamerbrief ontvangen voor verzending naar de MR.
- Al uw opmerkingen en suggesties zijn verwerkt cq. overgenomen.

Toelichting

Communicatie

Het onderwerp personeelstekort kan rekenen op veel belangstelling uit de media. Tegelijk met de verzending van deze brief zal daarom een persbericht uit gaan.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Kamerbrief aanpak personeelstekort in de kinderopvang	Verzenden aan TK	
2	Arbeidsmarktprognose ABF	Bijlage 1 bij verzending	
3	Relevante beslisnota's die openbaar worden gemaakt	Bijlage 2 bij verzending	

Datum

31 augustus 2022

TER BESLISSING

Aan

Minister van SZW

Datum

30 augustus 2022

nota

Aanbieding MR - Kamerbrief Arbeidsmarkt Kinderopvang

Aanleiding

U heeft tijdens het PO met de directie Kinderopvang op 30 augustus jl. aangegeven de Kamerbrief Aanpak personeelstekort in de kinderopvang voor 8 september naar de Kamer te willen sturen. Hierbij zal de CWIZO worden overgeslagen en de Kamerbrief direct naar de MR worden geleid van 2 september. Dit is afgestemd met AZ en vergt dat wij de stukken op 31 augustus vóór 12 uur aanleveren bij AZ. Hierbij vindt u de stukken ter akkoord en ondertekening: het aanbiedingsformulier MR en de achterliggende stukken (de laatste versie van de Kamerbrief). Uw opmerkingen van 22 augustus jl. zijn verwerkt in deze versie van de brief. Deze versie is afgestemd met de andere departementen. Een versie met wijzigingen bijhouden en uw oude versie met daarin uw opmerkingen, zijn bijgevoegd.

Uiterlijk bij

31 augustus 2022

Bijlage(n)

5

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om het aanbiedingsformulier MR te ondertekenen vóór 31 augustus 12 uur en deze samen met de stukken (de Kamerbrief) te laten versturen naar de MR.

Toelichting

- De afstemming met FIN loopt nog, maar we verwachten geen geschilpunten meer. Het is voor AZ belangrijk dat het stuk ambtelijk is afgestemd gezien de directe agendering in de MR. Mocht er nog discussie ontstaan met een departement dan laten we dit z.s.m. weten.
- BZK, VWS, OCW, EZK, J&V en Defensie hebben al ambtelijk akkoord gegeven. Op verzoek van EZK is een extra zin bij het stuk over ZZP'ers opgenomen.
- Het punt over voorschoolse educatie (VE) hebben we besproken met OCW. OCW wil graag de tekorten ten aanzien van voorschoolse educatie serieus verkennen en op zoek naar oplossingen hiervoor. Dit is al een belangrijke stap, ook voor de kinderopvangsector.

We hebben de passage in de nieuwe brief daarom aangepast en opgenomen in paragraaf 2 waar het gaat over de situatie op de arbeidsmarkt.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
------------	------	-------	------------

1	Aanbiedingsformulier MR	Bijlage bij verzending	Verzenden naar MR
2	Kamerbrief Aanpak personeelstekort in de kinderopvang	Bijlage bij verzending	Verzenden naar MR
3	Bijlage bij Kamerbrief: ABF Research Arbeidsmarktprognose	Bijlage bij verzending	Verzenden naar MR
4	Oude versie Kamerbrief met uw opmerkingen	Ter informatie (niet verzenden)	
5	Kamerbrief met wijzigingen in tracked changes	Ter informatie (niet verzenden)	Wijzigingen t.o.v. brief die u eerder deze maand heeft gezien

Datum

6 september 2022

Aan

Minister van SZW

nota

Nota kamerbrief arbeidsmarkt kinderopvang

TER BESLISSING

Datum
11 augustus 2022

Bijlage(n)
Bijlage 1: fiche
subsidieregeling zij-instroom
kinderopvang

Aanleiding

- De motie Paternotte/Heerma¹ verzoekt de regering om zowel een generiek plan als specifieke plannen voor sectoren te formuleren tegen arbeidsmarkttekorten. Kinderopvang is een van deze sectoren. U heeft toegezegd de Kamer te informeren over deze plannen.
- Voor de zomer hebben we een concept-Kamerbrief aan u voorgelegd. U heeft in reactie op dit concept aangegeven meer urgentie te willen uitstralen en meer actie te willen nemen. Naar aanleiding daarvan is een overzicht met ideeën / mogelijke maatregelen opgesteld en aan u voorgelegd. Hierover heeft u op 4 juli een overleg met directie Kinderopvang gehad.
- Op basis van uw reactie op de eerste concept-Kamerbrief en het overzicht met mogelijke maatregelen, hebben we de Kamerbrief herschreven. Deze nieuwe versie leggen we hierbij aan u voor.
- We ontvangen uw reactie graag voor vrijdag 19 augustus.

Geadviseerd besluit

- We ontvangen graag uw reactie op de nieuwe conceptbrief.
 - Na verwerking van uw reactie zullen we een nieuwe versie van de Kamerbrief aan u voorleggen en na uw akkoord aanbieden bij CWIZO (aanleveren op 26 augustus voor CWIZO van 5 september).

- Gelijktijdig met deze concept-Kamerbrief, bieden wij u ook drie concept-antwoorden op brieven vanuit de sector over het personeelstekort aan. U wordt geadviseerd deze te ondertekenen, en voor de verzending van de Kamerbrief te laten versturen.

¹ verzoekt de regering op zeer korte termijn een aanpak tegen arbeidsmarkt-tekorten te formuleren zowel generiek als specifiek voor de sectoren wonen, zorg, onderwijs, klimaat, (internationale) veiligheid en kinderopvang, daarin te kijken naar succesvol internationaal beleid en de mogelijkheden binnen het beroepsonderwijs, en de Kamer voor het zomerreces daarover te rapporteren.

* Ook geheel naar:
 → vaker op vrijdag naar de crèche!?
 → combi naschools / crèche? zodat ook
 meer uren?

Kernpunten

Datum
11 augustus 2022

- In de inleiding van de brief benadrukt u de onmisbare rol van pedagogisch professionals in onze samenleving. U geeft daarbij aan dat u een duidelijke rol voor de overheid ziet om de krapte in de kinderopvang aan te pakken, naast de essentiële rol van de werkgevers. Gelet daarop wilt u samen met de sector werken aan oplossingsrichtingen voor de werkdruk en het personeelstekort in de kinderopvang.
- Vervolgens schetst u het beeld van de huidige situatie op de arbeidsmarkt voor de kinderopvang. Daarbij benoemt u ook de invloed van de stelselherziening. U presenteert de resultaten van de arbeidsmarktprognose die is uitgevoerd door ABF Research. Deze prognose laat het effect van de stelselherziening zien op de verwachte personeelsvraag, het personeelsaanbod en het resulterende personeelstekort in de periode tot en met 2031. Op basis daarvan onderstreept u het belang en de urgentie van een plan van aanpak.
 - De concept resultaten van de prognose zijn inmiddels beschikbaar. De definitieve resultaten en de rapportage met duiding van de resultaten ontvangen we eind augustus. Dit zullen we dan in de Kamerbrief verwerken.
 - Voor uw beeld: Het arbeidsaanbod kan de groei van de arbeidsvraag (met name door de stelselherziening) niet bijbenen, wat leidt tot arbeidsmarkttekorten oplopend van 4800 op dit moment tot 30.000 per 2031. Belangrijkste knop om het arbeidsaanbod te vergroten is het verhogen van de deeltijdfactor. Belangrijkste knop om de arbeidsvraag te beperken is het verhogen van de BKR of een meer geleidelijke invoer van de stelselherziening.
- Vervolgens benoemt u de acties die samen met de sector zijn opgepakt en nog worden opgepakt om het personeelstekort tegen te gaan. U beschrijft ook een aantal mooie initiatieven vanuit de sector. Onderstaande tabel toont een overzicht van de verschillende onderwerpen die aan bod komen. Hieronder leggen we bij voor een aantal onderwerpen nog een besluit aan u voor.
- Nadat u de acties heeft toegelicht, gaat u in de brief als laatste in op het dilemma tussen continuïteit en kwaliteit van de kinderopvang. Daarbij geeft u aan welke maatregelen u niet wilt nemen, vanwege de sterke negatieve en onwenselijke gevolgen van die maatregelen.
- De concept-Kamerbrief is afgestemd met FEZ, ASEA en het Ministerie van OCW. Specifieke acties zijn afgestemd met PDV (groepshulp), AV (ZZP) en GGD-GHOR en VNG (toezicht). In de staande overleggen met de kinderopvangsector zijn de acties besproken en de goede voorbeelden uit de brief opgehaald.

Nieuwe mensen aantrekken	
1	Verruiming inzet beroepskrachten in opleiding
2	Ondersteuning arbeidsmarktcampagne
3	Groepshulp *
4	Zij-instroom en modulair opleiden *
5	Inzet nieuwkomers (statushouder en Oekraïense ontheemden)
Huidige personeel behouden	
6	Vervolgtraject na evaluatie IKK*
7	Werkwijze toezichthouders
8	Zzp'ers
9	Aantrekkelijker maken van de functie
Meer uren werken stimuleren	
10	Deeltijdfactor *
11	Combinatiebanen *
12	Piek- en daldagen *

Toelichting

Datum

11 augustus 2022

Naar aanleiding van uw opmerkingen op het eerste concept, hebben wij de acties in de brief uitgebreid. De acties die nu worden beschreven, is wat er (op korte termijn) mogelijk is binnen onze huidige verantwoordelijkheden en middelen. Mocht u een grotere rol op willen pakken en verdergaande acties willen ondernemen, dan kunnen wij hier samen met u de mogelijkheden (en budgettaire dekking) toe verkennen.

3. Groepshulp

- We zijn in overleg met PDV om de goede voorbeelden uit de sector op gebied van onbenut arbeidspotentieel verder te verspreiden, via het Dichterbij dan je denkt-plan. Indien er concrete mogelijkheden ontstaan, zullen we deze aan de Kamerbrief toevoegen. ✓!
- In dit kader gaan wij ook met PDV verkennen wat de mogelijkheden voor de inzet van bijstandsgerechtigden zijn. ✓!

4. Zij-instroom en modulair opleiden

- [Redacted]

moet!

6. Vervolgtraject na evaluatie IKK

- In juli heeft een eerste gesprek plaatsgevonden met de sector- en toezichtspartijen over de uitkomsten van de evaluatie van de wet IKK. Daarbij is ingegaan op het vervolgtraject, waarin wordt toegewerkt naar aanpassingen in de kwaliteitseisen, waar dit mogelijk en wenselijk is, om knelpunten op te lossen en/of meer ruimte te bieden voor verdere kwaliteitsverhoging in de kinderopvang. Op 25 augustus is een werksessie gepland om, in afstemming met sector- en toezichtspartijen, toe te werken naar concrete aanpassingen die op korte termijn kunnen worden ingevoerd. Het betreft hierbij kwaliteitseisen die ook door het veld worden gezien als problematisch (zoals geuit in de afzonderlijke reacties op het IKK evaluatierapport), namelijk het Vaste Gezichten Criterium (VGC) voor baby's, de 3-uursregeling voor de Beroepskracht-kindratio (BKR) en de roep om meer flexibiliteit in de BSO. Inzet is om de komende periode concrete oplossingsrichtingen te formuleren die op voldoende draagvlak kunnen rekenen, zodat in het najaar het wetgevingsproces van start kan gaan.
- Aangezien de Kamerbrief uitgaat na de aanstaande werksessie, is de huidige concept tekst in de brief, waarbij we vooruitlopen op de concrete aanpassingen van kwaliteitseisen die zijn overeengekomen, onder voorbehoud. Op basis van de bespreking van 25 augustus zullen wij u adviseren of de concrete voorstellen voor de aanpassing van kwaliteitseisen die nu onder voorbehoud zijn opgenomen definitief in de brief kunnen belanden. ←

10 en 11. Deeltijdfactor en combinatiebanen

- Voor beide het deeltijdfactorproject en het combinatiebanenonderzoek kunt u in de Kamerbrief nog geen concrete acties aankondigen. We verwachten vanuit de kinderopvangsector een subsidieaanvraag om concrete acties hierop te ontplooiën.

12. Piek- en daldagen

- De piek- en daldagen in de kinderopvang, en breder de verdeling van verlof en werk over de werkweek, is een maatschappijbreed vraagstuk. Oorzaken hiervan zijn gelegen in verschillende sectoren en instituties. Een oplossing daarvan kan niet alleen worden gezocht binnen de kinderopvang. Een deel

de naam
aan wel
allebei in
brief?

En met welk
en via media
(in het interview
etc)
of campagne

van de oplossing ligt bijvoorbeeld het schoolrooster en hoe werkgevers en werknemers met elkaar de werkweek indelen. Met collega's van ASEA zijn wij momenteel aan het verkennen hoe we dit vraagstuk breder binnen SZW en waar nodig interdepartementaal kunnen agenderen.

Datum
11 augustus 2022

Betere arbeidsvoorwaarden

- [Redacted text] per 2024.

leiden
alternatieven?
hoeveel nu in
CAOs KO?

Planning

- De Kamerbrief kan worden geagendeerd voor de CWIZO van 5 september. Vervolgens kan de brief naar de MR van 16 september en daarna worden verzonden. Dit is 2,5 week voor het geplande Commissiedebat Kinderopvang.
- Na verwerking van uw reactie zullen we de concept-Kamerbrief aanbieden bij de CWIZO (aanleveren op 26 augustus voor CWIZO van 5 september).

Wat	Wanneer
Concept Kamerbrief naar MSZW	16 augustus
Aanleveren brief voor CWIZO	26 augustus
CWIZO	5 september
MR	16 september
Verzenden brief	16 september
Commissiedebat KO	5 oktober

of net na PD zodat
concreet?

Openbaarmaking

- In het kader van actieve openbaarmaking zullen de relevante beslisnota's tegelijkertijd met verzending van de brief aan de TK openbaar gemaakt worden. Deze beslisnota's worden aan u aangeboden tegelijkertijd met de definitieve versie van de Kamerbrief.

Bijlagen

Document 1	Kamerbrief Aanpak personeelstekort kinderopvang	Ter beslissing
Bijlage 1	Fiche subsidieregeling stimulering zij-instroom kinderopvang	Ter beslissing (zie geadviseerd besluit)
Snelkoppeling 1	Brandbrief Kinderopvang	Ter ondertekening
Snelkoppeling 2	Brief PSKE	Ter ondertekening
Snelkoppeling 3	Brief Eindhoven	Ter ondertekening
Snelkoppeling 4	Kamerbrief aanpak personeelstekort (oud concept)	Ter informatie

} bij andere nota's?

14/7 kg
dank!
lijkt me goed pruis!

Aan

Minister van SZW

TER BESLUITVORMING

Datum
1 juli 2022

nota

Verdere invulling vervolgtraject, na evaluatie IKK

Status nota

Ter besluitvorming.

Aanleiding

Eerder bent u akkoord gegaan met de kaders van het vervolgtraject van de kwaliteitseisen van IKK (Innovatie en Kwaliteit Kinderen). In deze nota schetsen we de verdere invulling van het vervolgtraject van stakeholders op het evaluatierapport bijgevoegd en ook reageren we op de door u gestelde vragen op de voorstellen voor de kaders voor het vervolgtraject zijn geschetst.

Gevraagd besluit

1. U wordt gevraagd akkoord te gaan met de verdere invulling van het vervolgtraject, waarin we u de eerste voorstellen presentatie van de aanpassingen op de korte termijn. Hierbij hanteren we het uitgangspunt dat eventuele aanpassingen niet ten koste mogen gaan van kwaliteit. Gedacht wordt aan de volgende aanpassingen:
 - Vaste Gezichten Criterium (VGC) voor baby's; aanpassen van twee naar drie vaste gezichten of anderszins flexibeler invullen.
 - 3-uursregeling voor de Beroepskracht-kindratio (BKR); meer ruimte geven om af te wijken van de BKR, in plaats van de 3 uur afwijking van de BKR vooraf schriftelijk vastleggen.
 - BKR voor BSO; flexibeler groepen kunnen samenvoegen tijdens de Buitenschoolse Opvang, zodat het makkelijker is om activiteiten te organiseren.In onderstaande toelichting is dit met diverse afwegingen uitgewerkt.
2. We beantwoorden met deze nota ook de door u gestelde vervolgvragen, n.a.v. de vorige nota over de kaders van het vervolgtraject.
3. In de toelichting is een kader opgenomen waarin de reacties van zes betrokken partijen op het SEO-rapport zijn samengevat. De reacties zijn als bijlagen bijgevoegd. Wat opvalt, is dat – in grote lijnen – de voorstellen aansluiten bij onze insteek van het vervolgtraject, namelijk: spoor 1 voor korte termijn aanpassingen, spoor 2 voor een reflectie van wetenschappers vanuit pedagogische invalshoek, spoor 3 voor langere termijn aanpassingen, mede o.b.v. vervolgonderzoek en experimenten.

Toelichting

In deze nota komen de volgende onderdelen aan bod:

MSZW is akkoord.
graag alles in de
paperclip inscannen.

akki
akki
akki

- A) Status vervolgtraject;
- B) Beantwoording vervolgvragen MSZW nav vorige nota;
- C) Reactie stakeholders op SEO-rapport.

Datum
30 juni 2022

A. Nadere uitwerking vervolgtraject

- Met de vorige nota bent u uitgebreid geïnformeerd over het vervolgtraject. Hieronder enkele aandachtspunten.
- Tijdens de startbijeenkomst 7 juli die we ambtelijk met sectorpartijen hebben, vindt een bespiegeling plaats op de drie sporen waar u eerder akkoord voor heeft verleend:
 - Spoor 1: Korte termijn aanpassingen.
 - Spoor 2: Reflectie wetenschappers op een aantal (pedagogische) thema's (voorheen Commissie van Wijzen).
 - Spoor 3: Langere termijn aanpassingen, mede o.b.v. vervolgonderzoek en experimenteerruimte.

*dus al
gevee?*

Ad. Spoor 1: Korte termijn aanpassingen

- De stakeholders krijgen de mogelijkheid om te reflecteren op het vervolgtraject en onze voorstellen voor spoor 1. Voor spoor hanteren we een afwegingskader. De volgende beoordelingscriteria passen we toe om te beoordelen of een kwaliteitseis wel of niet in dit spoor kan meelopen:
 - Is de aanpassing al verkend of gering;
 - heeft de aanpassing gevolgen voor andere kwaliteitseisen;
 - zijn oplossingsrichtingen in beeld;
 - is er draagvlak;
 - zijn er geen pedagogische consequenties.
- Op basis hiervan wordt vooralsnog gedacht aan de volgende drie aanpassingen:
 - Vaste Gezichten Criterium (VGC); Dit willen we flexibeler invullen door bijvoorbeeld drie vaste gezichten te mogen inzetten (ipv twee). Volgens het SEO-rapport is er geen verschil van kwaliteit tussen twee of drie vaste gezichten. Voor invoering van de Wet IKK waren dit er ook twee. ✓
 - 3-uursregeling; Kinderopvangorganisaties mogen nu per dag 3 uur afwijken van de Beroepskracht-kindratio (BKR) en moeten dit vooraf vastleggen. Volgens het SEO-rapport knelt dit in de praktijk, omdat afwezigheid van beroepskrachten (tijdens een pauze) kan variëren. We zijn voornemens om meer ruimte te geven aan de houder om op gezette tijden van de BKR af te wijken. ✓
 - BKR voor BSO; We willen meer flexibiliteit inbouwen in de BKR voor de Buitenschoolse opvang. Zodoende wordt het makkelijker om activiteiten te organiseren met verschillende groepen tegelijk. Dit is een wens vanuit de praktijk, het SEO-rapport wijst er vooral op – met een beperkte bewijskracht – de groepen in de BSO niet te groot te maken. ✓
- We zullen dit verder uitwerken en een volledige analyse nog aan u voorleggen. Mogelijk volgen er (vanuit de branche) nog andere voorstellen.
- De verwachting is dat het draagvlak voor het aanpassen van de 3-uursregeling groot zal zijn, daar de huidige invulling als bureaucratisch wordt ervaren. Deze kwaliteitseis moet immers meer ruimte geven aan maatwerk voor de BKR, de kwaliteitseis heeft zelf geen direct verband

met de kwaliteit van de kinderopvang. Voor het aanpassen van VGC zullen de meeste brancheorganisaties voorstander zijn, omdat het knelpunten oplevert in de praktijk en we willen verkennen hoe we de inzet van beroepskrachten kunnen versoepelen (bijvoorbeeld aantal bij de babygroep en waar het gaat om BIO) waarbij het behouden van de kwaliteit een belangrijk aandachtspunt is. Bij de BSO blijkt de huidige vormgeving van de kwaliteitsregels te knellen voor het organiseren van allerlei activiteiten. Voor de BSO zijn er diverse manieren om de BKR flexibeler in te richten. We zijn nog aan het verkennen welke opties hiervoor zijn en hoe dit kan aansluiten bij het traject voor de rijke schooldag.

Datum
30 juni 2022

- In september/ oktober hopen we u een uitgewerkt pakket(je) met korte termijn voorstel met aanpassingen te kunnen voorleggen. Insteek is om deze in november van dit jaar mee te nemen in het aanpassen van de betreffende AMvB, voorziene implementatie is 1 januari 2024. Volgende moment van inwerkingtreding is zes maanden later.

Ad. Spoor 2: Reflectie wetenschappers

- De reflectie van een selecte groep wetenschappers richt zich (vooralsnog) op de volgende thema's:
 1. Stabiliteit: welke kaders of randvoorwaarden zijn van belang om stabiliteit voor het kind (per leeftijd) te borgen? De kwaliteitseisen die het meest knellen, zoals de BKR, richten zich op de stabiliteit voor het kind.
 2. Meer open normen (geredeneerd vanuit het doel van de kwaliteitseisen) in plaats van strikte regels. Vanuit de branche is herhaaldelijk de wens geuit om meer ruimte geven aan een dialoog tussen houder kinderopvangorganisatie en GGD-inspecteur om zo maatwerk te kunnen bieden. We verwachten dat dit een cultuuromslag bij zowel houders als toezichthouders zal betekenen en mochten we hier aanleiding voor zien daarom stapsgewijs moeten.
- Voor de procesmatige invulling van spoor 2 verwijzen we u naar onderstaande beantwoording van de vervolgvragen.

Ad. Spoor 3: Langere termijn aanpassingen, mede o.b.v. vervolgonderzoek en experimenteerruimte.

- De bespiegeling van de wetenschappers zal naar verwachting input genereren voor spoor 3 van het vervolgtraject, te meer daar het SEO-rapport daar onvoldoende aanknopingspunten voor geeft. Spoor 3 richt zich op lange termijn aanpassingen voor bepaalde kwaliteitseisen, mede o.b.v. gericht vervolgonderzoek (gericht op effecten van kwaliteitseisen op kwaliteit van de kinderopvang) en waar mogelijk inzetten van experimenten (pilots).
- Op basis van vervolgonderzoek ook inzetten op monitoring van de aangepaste kwaliteitseisen (d.m.v. een nulmeting en jaarlijkse monitoring van de implementatie).

B. Beantwoording vervolgvragen MSZW, nav nota vervolgtraject

Datum
30 juni 2022

- U heeft enkele vragen en vragen ingebracht naar aanleiding van de nota die de kaders voor het vervolgtraject schetst. Hieronder volgen per onderwerp de antwoorden.
- *Procesvoorstel en samenstelling groep wetenschappers (voorheen aangeduid als Commissie van Wijzen):*
Gebleken is dat een Commissie een te zwaar middel is en een formele juridische status heeft, waardoor bijvoorbeeld de samenstelling de nodige tijd kost. We koersen daarom op het verlenen van een gerichte opdracht aan een selecte groep topwetenschappers, met een evenwichtige verdeling van mannen en vrouwen. Daarnaast zullen we op uw verzoek deskundige(n) uit de praktijk hierbij betrekken. *graag*
We streven ernaar de opdracht tegen het einde van de zomer te publiceren, zodat de betrokken wetenschappers in het vierde kwartaal van 2022 aan de slag kunnen. Doordat de wetenschappers een gerichte opdracht ontvangen, kunnen ze in een beperkte tijd een bespiegeling leveren. We betrekken de branche bij het invullen van de opdracht.
- *Visie directie Kinderopvang op uitkomsten evaluatierapport SEO:*
De kwaliteit van de kinderopvang is afhankelijk van allerlei factoren en het is zeer complex om harde uitspraken te doen over individuele factoren die dit beïnvloeden. Het is daarom begrijpelijk dat SEO in (zeer) beperkte mate uitspraken kan doen over de impact van afzonderlijke kwaliteitseisen op de kwaliteit. Dit betekent niet dat de maatregelen niet effectief zijn, maar het betekent dat de effectiviteit tussen de specifieke kwaliteitseis en de kwaliteit niet 'bewezen' kan worden. Wel heeft SEO verschillende maatregelen kunnen aanduiden als 'waarschijnlijk effectief' of 'naar verwachting negatief'. Ook levert het rapport inzicht in de knelpunten en werkdruk die implementatie van de kwaliteitseisen met zich meebrengt. Dit alles geeft bruikbare handvatten voor eventuele aanpassingen in de kwaliteitseisen, waardoor ze beter aansluiten op de praktijk.
- *Voorbeelden van knellende kwaliteitseisen buiten IKK:*
Met invoering van de Wet IKK zijn sommige kwaliteitseisen aangepast en er zijn nieuwe kwaliteitseisen bijgekomen. Er zijn ook enkele kwaliteitseisen onveranderd gebleven. In de vorige nota die u heeft ontvangen, hebben wij aangegeven dat we signalen hebben ontvangen dat ook die laatste eisen nog een aantal knelpunten opleveren. Deze zijn niet meegenomen in de evaluatie die uitsluitend over IKK ging, maar zullen wel onderdeel worden van het vervolgtraject.
Ter illustratie: De kwaliteitseis voor de beroepskracht-kindratio (BKR) is binnen IKK aangepast voor enkele leeftijdscategorieën, maar niet alle. Nu blijkt dat er ook knelpunten zijn bij categorieën die destijds met IKK niet zijn aangepast, bijvoorbeeld de BKR bij peutergroepen (1 op 8). Tijdens het vervolgtraject willen we alle BKR-eisen in samenhang bezien en onderzoeken waar en hoe – op de korte of lange termijn – aanpassingen mogelijk zijn om de knelpunten weg te nemen.
- *Voorbeelden van knellende kwaliteitseisen in de BSO:*
We hebben over de BSO eerder signalen gekregen (vanuit brancheorganisaties, een kennisnetwerk van individuele

kinderopvangorganisaties, de VNG, GGD GHOR NL en de gemeente Amsterdam) dat een aantal kwaliteitseisen belemmerend werkt bij het organiseren van een rijk activiteitenaanbod dat aansluit bij de brede ontwikkeling van kinderen. Dit is ook voor het traject van de rijke schooldag van belang. De komende maanden zullen we met de sector verkennen hoe deze belemmeringen in de eisen weggenomen kunnen worden.

Ter illustratie, een voorbeeld van de stamgroep: omdat kinderen in een vaste stamgroep zitten (vanuit het oogpunt van stabiliteit voor kinderen), is het lastiger om een rijk activiteitenprogramma aan te bieden waarbij kinderen kunnen kiezen. Daarnaast is het zo dat ouders goedkeuring moeten geven om hun kind in een andere groep of op een andere locatie (bijvoorbeeld tijdens de zomervakantie) op te vangen. Dit leidt tot hoge administratieve lasten voor houders. We gaan kijken of we dit makkelijker kunnen maken, zonder daarbij het belang van stabiliteit uit het oog te verliezen.

Datum
30 juni 2022

idd problem!

C. Reactie stakeholders op SEO-rapport

- Na verstrekken van het evaluatierapport van SEO, is gevraagd of de stakeholders een gezamenlijke reactie willen opstellen. Dit is niet haalbaar gebleken. Enkele partijen hebben een afzonderlijke reactie gestuurd.
- Hieronder de samenvatting van de belangrijkste aandachtspunten die deze partijen hebben ingediend.
- Conform toezegging aan deze partijen zijn de reacties ook als bijlage bij deze nota toegevoegd.
- Samengevat gaat het om de volgende aandachtspunten die terugkomen in de reacties van de stakeholders:

Stakeholder	Belangrijkste aandachtspunten	Korte reflectie directie Kinderopvang
BK	- Vervolgonderzoek nodig naar de impact op de kwaliteit en de effecten van kwaliteitseisen in de praktijk. - Voorstellen voor korte termijn aanpassingen: 1. BKR voor BSO 2. 3-uursregeling 3. Vaste Gezichten Criterium.	BK kan meegenomen worden in vervolgonderzoek. Korte termijn aanpassingen sluiten aan op onze voorstellen voor spoor 1.

BMK	- Constante monitoring van kwaliteitseisen noodzakelijk. - Voorstellen voor korte termijn aanpassingen: 1. Drie-uursregeling 2. Vaste gezichten criterium 3. BSO – loslaten basisgroep door BKR op locatieniveau 4. BSO – samenvoegen in vakanties 5. BSO – inzet van anders gekwalificeerden 6. Schriftelijke toestemming voor opvang andere groep	BMK wil minder inzetten op vervolgonderzoek. Wel zal in spoor 3 ook aandacht zijn voor monitoring. Korte termijn aanpassingen sluiten grotendeels aan op onze voorstellen voor spoor 1. Over andere aanpassingen zullen we het gesprek aangaan, hier zitten bruikbare voorstellen in.
BVOK	- Kritisch op SEO-rapport. - Geven aanbevelingen/ bespiegelingen voor het vervolgtraject, gericht op: 1. Vaste gezichten criterium 2. BKR voor baby's 3. Opvang in de eigen basisgroep 4. 3-uursregeling 5. 3F-taaltoets 6. Breng EHBO basiscertificaat onder in het onderwijs 7. Pas de variatie van HBO-kwalificaties voor de pedagogische coach aan.	Aanbevelingen/ bespiegelingen van BVOK zijn kritisch, maar geven ook concrete input voor het vervolgtraject. In gesprek met sectorpartijen onderzoeken waar er ruimte is voor korte of lange termijn aanpassingen.
VWO en Boink	- SEO-rapport geeft weinig inzicht in pedagogische kwaliteit. - Vervolgonderzoek nodig naar impact op pedagogische kwaliteit van Wet IKK. - Geen voorstellen voor korte termijn aanpassingen.	VWO en Boink zien SEO-rapport als eerste stap en willen vooral meer vervolgonderzoek naar de pedagogische kwaliteit. Ook willen ze ouders betrekken. Dit zullen we zoveel mogelijk meenemen.
GGD GHOR	- Positief dat het evaluatierapport genuanceerd is. - Breder onderzoek naar de werking van de regelgeving nodig.	Er loopt reeds een onderzoek naar het effect van toezicht en dit levert mogelijk ook input voor lange termijn aanpassingen.
VNG	- Positief dat het evaluatierapport genuanceerd is. - Breder onderzoek naar de werking van de regelgeving nodig - Pilots inzetten voor onderzoeken van geschikte aanpassingen.	Er loopt reeds een onderzoek naar het effect van toezicht en dit levert mogelijk ook input voor lange termijn aanpassingen. In spoor 3 kunnen experimenten (pilots) worden ingezet.

Datum
30 juni 2022

**Branchevereniging
Maatschappelijke
Kinderopvang**

Aan: mevrouw Van Gennip

Betreft: Aanbevelingen naar aanleiding van het rapport *De evaluatie wet IKK, april 2022*

3-6-2022

Geachte mevrouw Van Gennip,

Vanuit de Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang (BMK) zien we het als onze maatschappelijke opdracht om te zorgen voor hoogwaardige kwaliteit, zodat we ieder kind een goede start kunnen bieden. Kwaliteit staat centraal, alle middelen worden bij onze leden aan de kwaliteit en toegankelijkheid besteed en winstonttrekkingen vinden bij ons niet plaats. Onze sector is behoorlijk dichtgeregeld. Helaas zijn er veel regels nodig omdat er sprake is van een hybride sector. Wij staan achter regels die de belangen van de kinderen én werknemers beschermen en bijvoorbeeld voorkomen dat groepen te groot worden (zoals de BKR). Wij pleiten voor een toekomstperspectief waarin álle winst geïnvesteerd moet worden in de kwaliteit. Zolang dit niet de praktijk is, zal er sprake zijn van overregulering. We denken graag mee over welke regels wél en níét werken in de praktijk.

Als lid van de klankbordgroep evaluatie IKK sturen we graag een reactie op de SEO rapportage. We zien deze rapportage als een serieuze eerste stap in de evaluatie wet IKK. Naar aanleiding van deze evaluatie doen we de belangrijke constatering dat de wet niet altijd goed uitpakt voor de kwaliteit van de kinderopvang voor kinderen. Vanuit de maatschappelijke kinderopvang ervaren we sinds de wet IKK helaas in de praktijk op een aantal punten onvoldoende ruimte voor maatwerk en de werkdruk voor werknemers is toegenomen. Door méér regels en administratie voor werkgevers en toezicht is de kwaliteit juist op onderdelen onder druk komen te staan. Dit blijkt ook uit het SEO onderzoek.

We hebben getracht tot een gezamenlijke reactie vanuit de klankbordgroep te komen, maar dat is ondanks meerdere pogingen helaas niet gelukt. Wij vinden dat jammer, omdat de BMK er groot belang aan hecht om een goed gezamenlijk advies toe te voegen aan het rapport, waardoor de sector zich nadrukkelijker over het voetlicht had kunnen brengen.

Waar de nadruk bij een aantal veldpartijen ligt op de validiteit van het onderzoek en het prioriteren van nader onderzoek, ligt bij ons de nadruk op de ervaringen in de praktijk en op doorpakken. Zodat wij als kinderopvang de best mogelijke kwaliteit kunnen bieden aan alle kinderen. Wij zijn bang dat de focus op nader onderzoek de focus op verandering stagneert. Daarbij vragen wij ons ten eerste af of nader onderzoek tot expliciete conclusies met betrekking tot de kwaliteit kan leiden over specifieke variabelen in de wet IKK en of dit zou leiden tot verrijking van de constatering van het SEO onderzoek. Immers spelen er meerdere variabelen tegelijkertijd mee in het bepalen van een bepaalde kwaliteit en er is geen nulmeting gedaan vóór aanvang van de wet IKK.

Uit het SEO onderzoek blijkt dat onze sector op een aantal punten een verbetering in de kwaliteit van de kinderopvang ervaart sinds de wet IKK is doorgevoerd. Op een aantal andere onderdelen wordt

* Svp urgentie
veel overige aanpakken,
incl achis ondernemen,
en op korte termijn

23/6 CEF

Aan

* Kunnen we aangeven
Minister van SZW

was we afgelopen 1/2 jaar
hebben gedaan?

nota

* En was we concreet

Kamerbrief en kamervragen over aanpak
personeelstekorten in de kinderopvang

nu gaan doen?

* Heb ik eerder een
nota gehad met voorstellen
om knappe krachten aan te pakken?

* Aansluiten bij meer wettelijke
onderwijs

* Hoofdsake nieuwe achis?

* Wel lig veel 'salinformatie',
invoeren, valueren. We maken
echt wat doen

* goed wgschap loons

Arb. oms
plan
aanpak

Aanleiding

- De motie Paternotte/Heerma¹ verzoekt de regering om zowel een generiek plan als specifieke plannen voor sectoren te formuleren tegen arbeidsmarkttekorten. Kinderopvang is een van deze sectoren. U heeft toegezegd de Kamer voor de zomer te informeren over deze plannen. We nemen u graag mee in het eerste concept van de Kamerbrief voor de kinderopvangsector.
- Daarnaast zijn Kamervragen gesteld door de leden Van den Hil en Sahla over de arbeidsmarkt kinderopvang. Bijgaand vindt u de concept beantwoording.

Geadviseerd besluit

- Gaat u akkoord met de voorgestelde Kamerbrief? We ontvangen graag uw reactie op dit eerste concept. Na verwerking van uw reactie zullen we de concept Kamerbrief aanbieden bij CWIZO (aanleveren op 24 juni voor CWIZO van 4 juli).
- Gaat u akkoord met de concept antwoorden op de Kamervragen van het lid Sahla (D66)? We ontvangen graag uw reactie.
- Gaat u akkoord met de concept antwoorden op de Kamervragen van het lid Van den Hil (VVD)? We ontvangen graag uw reactie.
- Kunt u uiterlijk maandag 20 juni reageren op deze nota?

Kernpunten

- Op 29 november 2021 heeft de voormalig staatssecretaris van SZW de Tweede Kamer geïnformeerd over zijn aanpak van de werkdruk en personeelstekorten in de kinderopvang. In die brief van 29 november heeft de voormalig staatssecretaris ook zijn arbeidsmarktvisie uiteengezet voor de kinderopvang (conform de motie Van Meenen/De Pater-Postma²).
- Ons voorstel is om in de nieuwe brief de Kamer te informeren over de huidige situatie op de arbeidsmarkt kinderopvang. En daarna te rapporteren over de voortgang van de aangekondigde stappen. U informeert de Kamer over een

¹ verzoekt de regering op zeer korte termijn een aanpak tegen arbeidsmarkt-tekorten te formuleren zowel generiek als specifiek voor de sectoren wonen, zorg, onderwijs, klimaat, (internationale) veiligheid en kinderopvang, daarin te kijken naar succesvol internationaal beleid en de mogelijkheden binnen het beroeps onderwijs, en de Kamer voor het zomerreces daarover te rapporteren.

² Kamerstukken II 2018/2019, 31322-400.

TER BESLISSING

Datum
14 juni 2022

Uiterlijk bij
16 juni 2022

Bijlage(n)
5

er moet iets meer!

ophoging van de subsidie aan de arbeidsmarktcampagne van de sector. Dit wordt gedekt uit de beleidsondersteunende budgetten. En u benoemt de verlenging van de beroepskrachten in opleiding-maatregel.

Datum
14 juni 2022

- Deze BIO-maatregel wordt al in het antwoord op de Kamervragen van het lid Van den Hil (VVD) aangekondigd. Sinds 1 januari 2022 is het mogelijk om 50 procent (in plaats van 33 procent) van de formatieve inzet te laten bestaan uit beroepskrachten in opleiding. Deze maatregel gold in eerste instantie tot 1 juli 2022. U heeft besloten om deze maatregel met twee jaar te verlengen. Deze maatregel wordt in de beantwoording van de Kamervragen aangekondigd zodat de Kamer zo snel mogelijk geïnformeerd kan worden hierover (de antwoorden op de Kamervragen worden eerder naar de Kamer worden verzonden dan de Kamerbrief).
- Daarnaast benoemt u de arbeidsmarktprognose die we laten uitvoeren door ABF Research. Deze prognose is bedoeld om meer inzicht te krijgen in de verwachte tekorten aan personeel in de kinderopvangsector, rekening houdend met de verwachte vraagtoename door de aangekondigde stelselherziening in de kinderopvang.
- Ook benoemt u dat de evaluatie van de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang is afgerond. Het evaluatierapport wordt als bijlage toegevoegd aan deze brief. U benoemt dat de beleidsreactie volgt in het najaar van 2022 en dat u van plan bent in de zomer in overleg te gaan met de sector- en toezichtspartijen over de uitkomsten van de evaluatie en dat u zult starten met een vervolgtraject om te onderzoeken of en eventueel welke aanpassingen in de kwaliteitseisen doorgevoerd kunnen worden om knelpunten op te lossen.

Planning

- De kinderopvangbrief wordt op uw verzoek pas verzonden nadat de generieke kraptebrief naar de Kamer is verstuurd. Dit zal naar verwachting 24 juni zijn.
- Aangezien de generieke brief via CWIZO en MR is gegaan, ligt het voor de hand deze route ook te volgen voor de kinderopvangbrief. De kinderopvangbrief kan worden geagendeerd voor de CWIZO van 4 juli a.s. Vervolgens kan de brief naar de MR van 15 juli (de laatste voor de zomer).
- Na verwerking van uw commentaar op deze versie, zullen wij op 24 juni een versie aanleveren bij de CWIZO (voor behandeling op 4 juli).

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie
1	Concept Kamerbrief aanpak personeelstekort kinderopvang	Voor akkoord MSZW
2	Bijlage bij Kamerbrief: Evaluatie Wet IKK	Geen actie vereist.
3	Concept beantwoording Kamervragen lid Van den Hil (VVD)	Voor akkoord MSZW
4	Concept beantwoording Kamervragen lid Sahla (D66)	Voor akkoord MSZW

19/6 2024

Aan

Minister van SZW

nota

Nota Wijziging Regeling Wet Kinderopvang in verband
met verlenging verruiming inzet BIO

- Ja, ik was al akkoord
maar onder protest.
Dat heeft goed in de
gaten zitten
- Andere interpretatie
"hydelijk" natuurlijk
niet kanar → hoe
monitoren we de impact
nu dan wel?

Aanleiding

In het kader van de aanpak van de werkdruk en de personeelstekorten in de kinderopvang heeft u besloten om de mogelijkheid tot het ruimer inzetten van beroepskrachten in opleiding (50% in plaats van 33% van het totaal minimaal in te zetten beroepskrachten) te verlengen voor de duur van twee jaar. In de bijlage treft u de wijziging van de Regeling van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 15 december 2021, tot Wijziging van de Regeling Wet kinderopvang in verband met het verruimen van de inzet van beroepskrachten in opleiding (Stcrt. 2021, 50240) waarin deze verruiming wordt geregeld. Gezien de noodzakelijke spoedige datum van inwerkingtreding, 30 juni 2022, is het verzoek de regeling zo spoedig mogelijk te ondertekenen.

Geadviseerd besluit

- Advies om in te stemmen met bijgevoegde wijziging van de Regeling van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 15 december 2021, tot Wijziging van de Regeling Wet kinderopvang in verband met het verruimen van de inzet van beroepskrachten in opleiding (Stcrt. 2021, 50240) gericht op de verlenging voor de duur van twee jaar van de ruimere inzet van beroepskrachten in opleiding;
- Indien akkoord wordt u verzocht de bijgevoegde wijziging en de bijbehorende toelichting te ondertekenen.

Kernpunten

- Met bijgevoegde wijziging wordt zowel aan de dagopvang (artikel 9 van de Regeling Wet kinderopvang) als aan de buitenschoolse opvang (artikel 9c van de Regeling Wet kinderopvang) tot 1 juli 2024 de mogelijkheid gegeven om beroepskrachten in opleiding voor 50% in te zetten in plaats van voor 33% van de totale minimale formatie.
- De verruiming ziet ook bij deze verlenging alleen op de inzet van beroepskrachten in opleiding en is niet van toepassing op de inzet van stagiairs. Hier is, gezien de vaak nog jonge leeftijd en beperkte ervaring van stagiairs, bewust voor gekozen. Wij merken dat er in de praktijk onduidelijkheid bestaat over het wettelijke onderscheid tussen beroepskrachten in opleiding en stagiairs. Daarom zullen wij daar in de nieuwsbrief Kinderopvang en in de overige externe communicatie expliciet aandacht voor vragen.

TER BESLISSING

Datum
13 juni 2022

Tweede contactpersoon

Bijlage
1

- Ikke "geen reden om",
dat is nog een ander
dan 'onduidelijk'
- Geen knopen aan de
niet een andere
mogelijkheid,
maar op het
scherp monitoren!

- Naar aanleiding van uw opmerkingen bij de nota over het verlengen van de maatregel om de inzet van (beroepskrachten in opleiding te verruimen) merken wij op dat de werkwijze met verzachtende omstandigheden in het toezicht een bestaande werkwijze is, die niet aan een bepaalde termijn is gebonden. Deze kan ten alle tijden, ook als zich andere omstandigheden dan personeelstekort voordoen, worden toegepast. In het kader van de aanpak van het personeelstekort is hier opnieuw aandacht voor gevraagd bij de toezichthouders en bij gemeenten als verantwoordelijken voor het toezicht en de handhaving. Het betreft dus geen nieuwe maatregel, maar hernieuwde aandacht voor een bestaande werkwijze. In de Kamerbrief van 29 november 2021 is de indruk gewekt dat het om een tijdelijke werkwijze zou gaan. Bedoeld was om te zeggen dat de werkwijze (tijdelijk) gemonitord zou worden.

Datum
13 juni 2022

Maakt wel
ingelaten met
corona
ook?

) aha!
dat dacht ik
ook!!

Financiële/juridische overwegingen

- De inwerkingtredingsdatum is 30 juni 2022 en de duur van de verlenging is twee jaar.
- De uitkomst van de evaluatie van de Wet Innovatie en Kwaliteit is inmiddels bekend en geeft geen aanleiding om de maatregel niet te verlengen. Er is een vervolgtraject naar de herijking van de kwaliteitseisen gestart en daarin zal ook worden gekeken naar de invulling van de kwaliteitseisen voor het inzetten van stagiairs en beroepskrachten na 1 juli 2024.

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Wijziging Regeling Wet kinderopvang ivm verlenging verruimen inzet beroepskrachten in opleiding	

TER BESLISSING

Aan

Minister van SZW

Datum

10 mei 2022

nota

Maatregel verruiming formatieve inzetbaarheid
beroepskrachten in opleiding

Aanleiding

In het kader van de aanpak van de werkdruk en de personeelstekorten in de kinderopvang is, in overleg met de branchepartijen, vorig jaar besloten om de mogelijkheid tot het inzetten van beroepskrachten in opleiding (hierna: BIO) te verruimen van 33% naar 50% van het totaal minimaal in te zetten beroepskrachten (zie bijlage 1 voor meer informatie over deze maatregel). Deze maatregel is genomen voor de duur van een half jaar, te weten van 1 januari 2022 tot 1 juli 2022.

Nu de geldigheidsduur van de maatregel op korte termijn verloopt, leggen wij de vraag aan u voor of verlenging daarvan gewenst is, zodat gestart kan worden met de wijziging van de ministeriële regeling en de communicatie hierover tijdig, begin juni, kan plaatsvinden.

Geadviseerd besluit

Wij adviseren u om de maatregel tot verruiming van 33% naar 50% van de inzet van beroepskrachten in opleiding, met ingang van 1 juli 2022, te verlengen voor de duur van twee jaar.

Wij adviseren u ook dat de Directie KO in het volgende arbeidsmarktoverleg met de sector benadrukt dat er bij deze maatregel – conform de CAO Kinderopvang – aandacht moet blijven voor de begeleiding alsmede het moment waarop een BIO formatief wordt ingezet en dat houders daarin een verantwoordelijkheid hebben.

Ten slotte adviseren wij u dat de verruimde inzetbaarheid van BIO wordt gemonitord, waarbij ook de ervaringen van BIO worden meegenomen.

Kernpunten

- De inzetbaarheid van BIO is tijdelijk verruimd naar 50% van het aantal in te zetten beroepskrachten in dagopvang of buitenschoolse opvang.
- Er is gekozen voor een tijdelijke maatregel zodat de uitkomsten van de evaluatie van de wet IKK (innovatie en kwaliteit kinderopvang) betrokken zouden kunnen worden bij de besluitvorming over een eventuele verlenging.
- Gezien de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt adviseren wij om de maatregel voor nu te verlengen met maximaal 2 jaar en daarna te heroverwegen. Deze afweging kan dan worden gemaakt in combinatie met eventuele aanpassingen naar aanleiding van de evaluatie IKK (u

Bijlagen

1. Toelichting bij de wijziging van de Regeling Wet kinderopvang
2. Rapportage Expertisecentrum Kinderopvang

wordt hier separaat over geïnformeerd), waarvan het minimaal twee jaar zal duren voordat deze in werking treden.

Datum
10 mei 2022

- Daarbij biedt een periode van twee jaar de ruimte om te kijken naar de ontwikkelingen naar aanleiding van de maatregel in de praktijk, waarbij ook gekeken wordt naar de ervaringen van de BIO zelf, en om te bezien hoe de situatie op de arbeidsmarkt zich ontwikkelt.
- Vanuit met name de FNV en BOinK is er kritiek op de maatregel. Hun belangrijkste punt is dat de verruiming leidt tot werkdrukverhoging. Door de reeds bestaande hoge werkdruk is er weinig tijd voor de begeleiding van BIO. Daarbij hangt veel af van het kunnen, de vaardigheden van een BIO, en de fase van de opleiding waarin een BIO zit. VWO sluit zich bij deze punten aan, maar benoemt ook dat een BIO juist op de werkvloer veel leert.
- Ook partijen als CNV en PPINK wijzen erop dat het belangrijk is dat de randvoorwaarden voor het inzetten van BIO op orde dienen te zijn. Het gaat hierbij om het niet te vroeg/snel inzetten van BIO. Hun inzet moet goed afgestemd zijn op de fase van hun opleiding en de ervaring die zij al dan niet hebben. Ook dient de vaste beroepskracht voldoende tijd te hebben voor de begeleiding. Deze spanning wordt door SZW onderkend en vormt een belangrijk onderwerp van gesprek met de brancheorganisaties. Benadrukt zal worden dat er bij de inzet van BIO aandacht blijft voor het opleidingsklimaat.
- In de CAO kinderopvang is opgenomen dat de werkgever de formatieve inzetbaarheid van BIO gedurende de eerste twee jaar van de opleiding vastlegt op basis van informatie van de opleidings- en praktijkbegeleider. Op die wijze wordt geborgd dat de formatieve inzetbaarheid van de BIO vanuit meerdere perspectieven bepaald wordt (student, werkgever, opleidingsbegeleider en praktijkbegeleider van de student). Dit betekent dat de formatieve inzetbaarheid van een student in overleg bepaald wordt en dat van een werkgever verwacht mag worden dat er passende maatregelen worden genomen als de druk op een BIO of op een vaste beroepskracht te hoog wordt.
- Gezien de huidige krapte op de arbeidsmarkt en het feit dat er op het terrein van kwaliteit geen andere maatregel is die op korte termijn iets kan bijdragen aan het personeelstekort, is een verlenging van de maatregel wel gewenst.
- De maatschappij heeft een groot belang bij continuïteit in de kinderopvang. Met de verlenging van deze maatregel kan op korte termijn een bijdrage worden geleverd aan het behouden van de huidige opvangplekken.

Toelichting

Standpunten sectorpartijen:

- Uit een gesprek met houders in een kennisnetwerk en een gesprek met brancheorganisaties BK, BMK en BVOK volgt dat de duur van de huidige maatregel te kort is om nieuwe BIO te werven en op te leiden. BIO volgen vaak een opleiding die tenminste twee jaar duurt. Vanuit de sector wordt aangegeven dat een verruiming van langere duur meer lucht zou geven. Met een periode van twee jaar is er voldoende tijd voor werving, inwerken

en kan een beroepskracht in opleiding voldoende ervaring opdoen voordat hij/zij formatief wordt ingezet.

- BIO mogen op grond van de huidige wetgeving niet functioneren als vast gezicht voor kinderen. Uit gesprekken met brancheorganisaties en houders blijkt dat dit een drempel is voor het inzetten van beroepskrachten in opleiding op een groep. Voor het invoeren van die maatregel zou een wijziging van het Besluit kwaliteit kinderopvang nodig zijn. Vanwege het juridische proces dat daarvoor nodig is, zou de maatregel op zijn vroegst op 1 juli 2023 in werking kunnen treden.
- Door BOinK (belangenorganisatie voor ouders in de kinderopvang) en PPINK (beroepsvereniging voor pedagogisch medewerkers in de kinderopvang) wordt benadrukt dat studenten niet te snel formatief ingezet moeten worden, omdat dit ten koste gaat van goede opleiding en begeleiding.
- De Directie KO begrijpt de zorgen van BOinK, FNV, CNV en PPINK en vindt het daarom belangrijk dat werkgevers zorgvuldig met de formatieve inzet van BIO omgaan.

Datum
10 mei 2022

Onderzoek Expertisecentrum

- Het Expertisecentrum Kinderopvang¹ heeft eind april een onderzoek uitgevoerd onder alle circa 2700 houders naar ervaringen in de kinderopvang ten aanzien van (onder andere) de maatregel om beroepskrachten in opleiding vaker in te kunnen zetten. Op 13 mei 2022 is de definitieve rapportage ontvangen. Hoewel het aantal respondenten relatief laag (10,1%) is, is de verdeling van respondenten over de verschillende categorieën locaties in termen van het aantal vestigingen vergelijkbaar met het landelijke beeld. De rapportage geeft zodoende inzicht in de uitwerking van de maatregel in de praktijk en de wens van de sector ten aanzien van de verlenging:
 - ruim een derde van de 230 respondenten liet meer BIO starten dankzij de maatregel;
 - 121 van de 230 respondenten overwegen om nieuwe BIO te laten starten als de maatregel wordt verlengd en nog eens 63 respondenten overwegen dit 'misschien';
 - als de maatregel verlengd wordt, is ruim zestig procent van de respondenten van mening dat de verlenging tenminste twee jaar zou moeten zijn (15%: twee jaar, 8,4%: meer dan twee jaar, 40,3%: definitief);
 - ruim 80% van de respondenten (met name directeuren/bestuurders en eigenaren) die gebruik maken van de huidige maatregel, geeft aan dat de pedagogische kwaliteit niet is afgenomen door de ruimere inzet van BIO.

Politieke context

- Tijdens het commissiedebat op 21 april jl. is door verschillende partijen (PVV en VVD) aandacht gevraagd voor het behoud van de kwaliteit van de kinderopvang. Zij benadrukten dat de gevolgen van de personeelstekorten niet ten koste mogen gaan van de kwaliteit.
- U heeft daar tijdens het debat op toegezegd dat u bij de monitoring van kwaliteitseisen extra goed kijkt naar de gevolgen van de maatregelen die

¹ Het Expertisecentrum Kinderopvang is een stichting die voor en met de sector aan de pedagogische kwaliteit van de kinderopvang werkt.

zijn afgekondigd naar aanleiding van de personeelstekorten en dat u deze kwaliteitseisen in kaart brengt.

Datum
10 mei 2022

4-1

- Wij merken hierbij op dat er buiten de verruiming van de inzet van BIO geen kwaliteitseisen zijn aangepast. Alle overige eisen gelden onverkort. Wel is afgesproken dat vanuit het toezicht en de handhaving rekening kan worden gehouden met verzachtende omstandigheden. Concreet betekent dit dat er wel een overtreding wordt geconstateerd, dat de specifieke omstandigheden waaronder de overtreding plaatsvindt worden omschreven en de toezichthouder een advies niet handhaven kan geven. De gemeente, als verantwoordelijke voor het toezicht en de handhaving, beslist uiteindelijk of er wel of geen handhaving plaatsvindt. Dit is echter een reeds bestaande werkwijze die nogmaals onder de aandacht is gebracht van het toezicht en de sector.
- Het is lastig vast te stellen welke invloed de maatregel heeft op de kwaliteit. Er zijn geen data waaruit blijkt dat de maatregel de kwaliteit ondermijnt, maar er zijn wel signalen dat de kwaliteit onder druk kan komen te staan. Daarbij komt dat de kwaliteit van veel factoren afhankelijk is. Een causaal verband tussen een maatregel en het effect op de kwaliteit is daardoor moeilijk vast te stellen, zeker voor zo'n korte periode.

4-2

Financiële/juridische overwegingen

De beoogde inwerkingtredingsdatum van de verlenging is 1 juli 2022 en de duur van de wijziging is twee jaar.

Vervolgtraject

- Eind mei/begin juni staan op verschillende ROC 's gesprekken gepland met studenten van de opleiding Pedagogisch Medewerker. Tijdens deze gesprekken zal aan de studenten gevraagd worden naar hun praktijkervaringen en het opleidingsklimaat. Op die manier hopen we een beter beeld te krijgen van het moment waarop studenten formatief worden ingezet en hoe zij dat ervaren. De uitkomsten zullen worden meegegeven in het arbeidsmarktoverleg (zie hieronder).
- Op 16 juni a.s. vindt een volgend arbeidsmarktoverleg plaats. Hieraan wordt deelgenomen door FNV, CNV, BK, BMK, BVOK en *kinderopvang werkt!*. Voor dit overleg zal het belang van een zorgvuldige inzet van BIO geagendeerd worden. Benadrukt zal worden dat men zich dient te houden aan de CAO-bepalingen daarover en dat ten alle tijden voorkomen moet worden dat een BIO te vroeg en/of met te weinig begeleiding wordt ingezet. Ook dient rekening gehouden te worden met de belastbaarheid van de vaste beroepskrachten. De maatregel dient werkdrukverlagend te zijn en niet werkdrukverhogend.
- Gelijktijdig met of vlak na het arbeidsmarktoverleg zal een gesprek worden gevoerd met BOiNK, VWO en PPiNK om te informeren over de verlenging van de maatregel en over het belang van een zorgvuldige inzet van BIO.

4-3

Datum
10 mei 2022

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Toelichting bij de wijziging van de Regeling Wet kinderopvang	Ter informatie (niet verzenden)	
2	Rapportage Expertisecentrum Kinderopvang	Ter informatie (niet verzenden)	

Notes

1-1 Eerst graag overzicht welke maatregelen om krapte te verlichten (ten laste van kwaliteit) - nav CD.
Dan vind ik verlenging gelijk naar 2 jaar extra wel lang
En graag eerst inzichten: hoe vaak nu ingezet, impact kwaliteit, etc

4-1 Die indruk (dat er wel degelijk op kwaliteit was ingeboet) ontstond wel in het debat

4-2 Maar wel bij iets langere termijn dus?

4-3 Die zitten dus niet in overleg bij elkaar?

1/6

In het PO met de directie Kinderopvang op 30 mei jl. heeft u aangegeven graag een overzicht te ontvangen van alle kwaliteitseisen en welke daarvan gewijzigd zijn of mogelijk gewijzigd worden. In de bijlage treft u dit overzicht aan.

Meer specifiek merk ik op dat in het kader van de arbeidsmarktproblematiek (vaak) gerefereerd wordt aan het vier-ogenprincipe. Het vier-ogen principe is geen kwaliteitseis maar een onderdeel van het Veiligheids- en gezondheidsbeleid. Het principe geeft aan dat er altijd minimaal twee mensen aanwezig moeten zijn, zodat zij van elkaar kunnen zien wat de ander doet. Dit kan bijvoorbeeld door fysieke aanwezigheid in dezelfde ruimte maar ook door het volgen van videobeelden of doorkijkvensters. Het principe betekent niet dat men altijd met minimaal twee mensen op een groep moet staan.

Hieronder volgt een reactie op uw opmerkingen bij de nota over het verlengen van de maatregel om BIO (beroepskrachten in opleiding) ruimer in te kunnen zetten.

Opmerking 1. Eerst graag overzicht welke maatregelen om krapte te verlichten (ten laste van kwaliteit) - nav CD.

In het kader van de aanpak van de krapte zijn op het terrein van kwaliteit de volgende maatregelen genomen:

- De mogelijkheid om BIO (beroepskrachten in opleiding) in te zetten is verruimd van 33% naar 50% van het totaal formatief in te zetten beroepskrachten. De Regeling Wet kinderopvang is hierop aangepast. NB dit is de enige kwaliteitseis die is aangepast in het kader van aanpak van het personeelstekort.

Daarnaast is met de toezichtpartijen (VNG, GGD GHOR en de IvHO) afgesproken dat de toezichthouders bij het constateren van een overtreding rekening kunnen houden met verzachtende omstandigheden. Concreet betekent dit dat er wel een overtreding wordt geconstateerd, maar dat de specifieke omstandigheden waaronder de overtreding plaatsvindt worden omschreven en de toezichthouder een advies kan geven om niet te handhaven.

De gemeente, als verantwoordelijke voor het toezicht en de handhaving, beslist uiteindelijk of er wel of geen handhaving plaatsvindt.

Dit is een reeds bestaande werkwijze die nogmaals onder de aandacht is gebracht van het toezicht en de sector.

is dus ook wel ↓

Dan vind ik verlenging gelijk naar 2 jaar extra wel lang

Een termijn van 2 jaar is nodig om de maatregel effectief in te kunnen zetten. Voor het werven en inwerken van BIO is tijd nodig. Dit is een belangrijke reden waarom veel houders de afgelopen periode hebben afgezien van de mogelijkheid om meer BIO in te zetten. "Tegen de tijd dat er iemand gevonden is, moet het contract alweer worden beëindigd." De mogelijkheden om BIO voor langere tijd in te kunnen zetten, bevordert ook de mogelijkheden voor zij-instroom.

Een langere periode biedt ook de ruimte/tijd om in overleg met de vaste beroepskrachten goede afspraken te maken over de begeleiding van de BIO. Aandacht voor de werkdruk van de vaste krachten is hierbij een belangrijk aandachtspunt. (De FNV vraagt hier nadrukkelijk aandacht voor.)

En graag eerst inzichten: hoe vaak nu ingezet, impact kwaliteit, etc

In reactie op uw vraag hoe vaak de maatregel is ingezet, verwijzen we naar de rapportage van het Expertisecentrum Kinderopvang. Daaruit volgt dat ruim een derde van de 240 respondenten gebruik maakt van de maatregel. We weten daarbij dat het aantal respondenten relatief laag is (10,1%), maar de verdeling van de respondenten over de verschillende soorten locaties (de grootste daarvan) komt wel overeen met het landelijke beeld. Een precieze meting van hoe vaak BIO worden ingezet dankzij de maatregel is op deze korte termijn niet mogelijk (ivm aanpassing regelgeving dient uiterlijk volgende week besloten te worden over verlenging). Voor de komende periode zou wel een meting opgezet kunnen worden.

Over de impact van de maatregel op de kwaliteit krijgen we verschillende signalen. Uit de rapportage van het Expertisecentrum volgt dat het merendeel van de respondenten (ruim 80%) aangeeft dat de pedagogische kwaliteit niet is afgenomen. Aan de andere kant benadrukken FNV, CNV en PPINK dat de maatregel voor meer werkdruk van de vaste beroepskrachten kan zorgen. Uit gesprekken met BIO (op 25 mei en 31 mei jl.) volgt een wisselend beeld ten aanzien van de begeleiding en de verantwoordelijkheden die zij krijgen. Het beeld is dat het erg afhangt van de locatie waar de BIO werkt/stage loopt.

Harde uitspraken kunnen over de impact op kwaliteit niet worden gedaan. De kwaliteit van de kinderopvang wordt door veel factoren bepaald. Daarbij is de maatregel maar een korte periode van kracht (1 januari tot heden) en is de indruk (op basis van de rapportage van het Expertisecentrum en het kennisnetwerk met houders) dat het gebruik beperkt is geweest.

Opmerking 2. Die indruk (dat er wel degelijk op kwaliteit was ingeboet) ontstond 4-1 wel in het debat

Het beeld dat in algemene zin de kwaliteit door het personeelstekort onder druk staat (met minder personeel wordt het lastiger om aan alle kwaliteitseisen te voldoen) wordt herkend. Het personeelstekort zorgt voor druk bij houders, locatiemanagers om de bezetting rond te krijgen. Zeker in combinatie met extra uitval door corona. Ons beeld is echter niet dat dit komt door het loslaten van kwaliteitseisen door de Rijksoverheid, omdat alleen de mogelijkheid is aangepast om voor 50% BIO in te mogen zetten. Andere landelijke kwaliteitseisen zijn niet veranderd. *nee, nu p. 1*

Opmerking 3. Maar wel bij iets langere termijn dus?

Ook op de langere termijn is het aantonen van een direct effect/causaal verband van één maatregel/kwaliteitseis op de kwaliteit niet goed mogelijk. De kwaliteit wordt bepaald door een groot aantal factoren, waaronder de verschillende wettelijke eisen. Maar ook andere factoren zijn van belang voor de kwaliteit, zoals inrichting van de ruimte, het dagprogramma, activiteiten, de interactievaardigheden en werkervaring van een pedagogisch medewerker, de groepssamenstelling, enz. Met de Landelijke Kwaliteitsmonitor (LKK) worden al de verschillende factoren gemeten en worden 'voorspellers' van kwaliteit benoemd (géén causaal verband). Voorbeelden daarvan zijn de (genoemde) kwaliteitseisen, maar ook pedagogisch beleid, nascholing, diversiteitsklimaat, enz. Deze voorspellers kunnen trouwens ook verschillen per opvangsoort (groepsgrootte heeft op de bso bijv. een andere uitwerking dan op een babygroep). Daarbij spelen ook nog contextuele factoren, als de personeelskrapte, die invloed kunnen hebben op de kwaliteit.

Opmerking 4. Die zitten dus niet in overleg bij elkaar?

Het arbeidsmarktoverleg is een periodiek overleg met een aantal vaste deelnemers. BOinK, PPink en VWO zijn geen vaste deelnemers van het arbeidsmarktoverleg en worden daarom in dit geval afzonderlijk geïnformeerd. In andere situaties, bij overleg over andere dossiers, zitten alle sectorpartijen gelijktijdig aan tafel.